

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesis Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Capvt XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

consultò & cogitatò sceleribus indulgent, Alij na
 ἐκ ἡγορεύσεως sed nolentes & ignorantes labo
 tur, ut Loth in magno animi dolore & ingenti per
 turbatione cum largius bibisset, incesto concubio
 polluitur, Item antea in perturbatione animi cap
 consilium minus honestum, uolens filias prostituit
 Sodomitis. Nam eger animus semper errat. Mon
 autem nos hi summorum uirorum lapsus de ingen
 nostre nature infirmitate, & de emendanda ser
 tate, & deponenda fiducia nostri, & petenda ac
 spectanda gubernatione diuina.

Irenæus lib. 4. Allegoriam satis concinnam tra
 dat, uidelicet Semen æterni Patris, id est, λόγος, per
 quæ facta sunt omnia, cōmixtum et unitum esse p
 mati suo, Per quam commixtionem due Synagoga
 Iudæorum & gentium, id est, due filie fecundatæ
 sunt, ut fructificarent ex patre filios uinos tunc
 Deo.

CAPUT

XX.

LOCI PRÆCIPVI.

- I. De Exilijs Ecclesie omnium
 temporum.

- II. *Discrimen inter peccata Ignorantiae & ἐκδούρα.*
- III. *Testimonium de pluribus personis Diuinitatis.*
- IIII. *Exemplum Regulae: Peccatum non remittitur, nisi ablatum restituatur.*
- V. *De Intercessione Sanctorum.*

I.

EXILIA EC-
clesiae.

VT Abraham in Palestina et uicinis regionibus sine certa sede uagatus est: Sic omnibus temporibus Ecclesia in mundo uelut Hospes & exul uersatur, nec ullum habet firmum & perpetuum domicilium, ut Ebrae. 13. dicitur. Non habemus hic ciuitatem manentem, sed futuram inquirimus. Monent autem haec exilia nos de primo exilio generis humani ex Paradiso, & hortantur ut caelestem patriam spectemus, in quam nobis Filius Dei, pro nobis exul in hoc mundo factus, reditum iure postliminij consecit.

a s GERA

GERARA oppidum, ubi Abraham & Isaac peregrinati sunt, in extremis finibus Palestinae versus meridiem, situm est, & duobus miliaribus ab Hebron. Significat autem גרר peregrinationem, Vnde etiam Germanos dictos esse quasi peregrinos, aliqui putant.

II.

DOMINE, NUM GENTEM IGNORANTEM INTERFICIES?

Execrandum est in Ecclesia paradoxon Stoicorum, quod affirmat omnia peccata paria esse. Nam Deus ipse discernit lapsus uoluntarios ab ijs, qui ignorantia probabili Sanctis interdum accidunt, Vnde Deus ipse hoc loco, Sanctum Regem Abimelech propter probabilem facti ignorantiam excusat. Et congruit Xenophontis dictum ὅπερ αἰγνοία ἀνθρώπων ἐστὶν μαρτύριον ταῦτα ἀκέρσια ἐγὼ νομίζω, Hoc est peccata ignorantiae iudico inuoluntaria esse. Vnde illud Thucydidis ξυγγνωμοῦ τὸ ἀκέρσιον.

III.

Testimonium de pluribus personis Diuinitatis illustre in hoc Capite extat. Nam in nostra uersio habet (Postquam autem eduxit te Deus de domo patris mei) in Ebræo haec uerba leguntur הִתְעוּ אֶתִּי אֱלֹהִים Hitheu Othi Elohim

Hoc est, Errare me fecerunt Dij, seu eduxerunt me
 Dij. Nam & nomen (Dij) & uerbum (eduxerunt
 seu fecerunt errare) sunt pluralis numeri. Cum au-
 tem Dominus Deus noster unus sit Deus, sequitur
 plures in una essentia diuina personas esse.

IIII.

PECCATVM NON
 remittitur, nisi ablatum re-
 stituatur.

Verissima est Regula, Peccatum non remittitur,
 nisi ablatum restituatur. Nam qui contra conscien-
 tiam retinet uel furto ablatum, uel coniugem alteri
 ereptam, is non abiicit propositam peccandi, nec ha-
 bet ueram contritionem. Estq; hæc restitutio ablati
 uel satisfactio, opus à Deo mandatum & debitum,
 & pars contritionis. Nec patrocinatorum canonicis
 satisfactionibus Monachorum, quas definerunt esse
 opera indebita seu non mandata, quæ mereantur re-
 missionem pœnarum purgatorij, & aliarum tem-
 poralium. Hic tota doctrina de Satisfactione repe-
 titur.

V.

DE INTERCESSIO-
 ne Sanctorum.

Non dubium est Sanctos & in hac uita & in
 eterna

æterna orare pro tota Ecclesia, & singulis membris
 Ut hic Abraham orat pro Abimelech, & liberatio-
 nem ex pœna ipsi impetrat, & quotidie in Ecclesia
 solent fieri preces pro Magistratibus & cano-
 nicis ordinibus. Sed hinc non sequitur Sanctos mor-
 tuos inuocandos esse. Nam inuocatio absentis non
 habuit omnipotentiam inuocato, & est cultus soli Deo
 tribuendus, ut dicitur, Dominum Deum tuum adora-
 rabis, & illi soli seruias, ut in doctrina de Inuoca-
 tione copiosius dicitur.

TEXTVS.

Vere Soror mea est.) uel Neptis ex parte
 meo Aran, qui eundem mecum patrem, uel
 Thare habuit, sed non eandem matrem, uel filia
 tris mei adoptiua, ut Lutherus infra capite
 enarrat.

Hoc erit tibi in Velamen.) Sic ueritas
 est. Certè ipse est in uelamen oculorum tibi & in
 nibus tuis, id est, Abraham est protector patris
 tui, Quicumq; scit te ipsius uxorem esse, aueriet o-
 culos à te, & ab ancillis tuis.

CAPVT XXI.

LOCI PRÆCIPVI.